

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **P. D.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018, č. j. 78665/2018/ODSH/8, sp. zn. 21231/2017/ODSH/8, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 1. 2020, č. j. 36 A 1/2019 - 39,

t a k t o :

- I. Rozsudek krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 1. 2020, č. j. 36 A 1/2019 - 39, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 22. 11. 2018, č. j. 78665/2018/ODSH/8, a rozhodnutí Městského úřadu Králíky ze dne 2. 2. 2017, č. j. 1337/2017/OVV/BJ, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení žalobě a řízení o kasační stížnosti celkem 24 456 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Králíky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 2. 2017, č. j. 1337/2017/OVV/BJ, sp. zn. 3902/2016/OVV/BJ (dále jen „rozhodnutí I. stupně“) byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že dne 25. 7. 2016 okolo 9:05 hodin, v obci Červená Voda (část obce Bílá Voda), na silnici č. I/11,

pokračování

ve vzdálenosti 30 m před domem čp. X, jako řidič motorového vozidla tovární značky Mazda 6 GH, registrační značky X, jedoucí ve směru jízdy od centra obce na obec Šumperk, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, a to když mu byla za pomoci radarového rychloměru RAMER 10C hlídkou Policie ČR naměřena rychlost vozidla 68 km/h, resp. 65 km/h po odečtení předepsané odchylky měřicího zařízení. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1500 Kč a povinnost úhrady nákladů přestupkového řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí I. stupně potvrdil.

[3] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), která byla jeho rozsudkem ze dne 22. 1. 2020, č. j. 36 A 1/2019 - 39 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítnuta.

[4] Krajský soud se neztotožnil s námitkami žalobce poukazujícími na nedostatečné a nesprávné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Důvodnými neshledal ani další žalobní námitky, týkající se provádění měření rychlosti v rozporu s návodem k obsluze rychloměru a nesprávně zjištěného skutkového stavu vlivem nedostatečného dokazování.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě a v jejím doplnění uplatnil důvody podřaditelné podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[6] Z hlediska věcného stěžovatel krajskému soudu vytýkal, že se nevypořádal se všemi jeho žalobními námitkami a dovozoval nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a vady v dokazování. Podle stěžovatele nebylo jednoznačně prokázáno, že došlo k překročení maximálně dovolené rychlosti, resp. nebyla prokázána bezvadnost provedeného měření rychlosti. Stěžovatel považuje dokazování provedené ze strany krajského soudu za nedostatečné a má za to, že krajský soud řádně neodůvodnil své rozhodnutí neprovést důkazy, které stěžovatel navrhoval. Kromě toho stěžovatel v rámci kasační stížnosti uplatnil ve vztahu k soudci krajského soudu Mgr. et Mgr. Jaroslavu Vávrovi námitku podjatosti a vyjádřil nesouhlas s vyvěšením osobních údajů ohledně své osoby a osoby jeho zástupce na webových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[7] Na základě výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu, a ve zbytku odkázal na rozhodnutí I. stupně, své rozhodnutí o odvolání a vyjádření k žalobě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., přičemž nejprve se zabýval otázkou zániku odpovědnosti za spáchaný přestupek, neboť k uplynutí prekluzivní doby je soud povinen přihlížet dle § 109 odst. 4 s. ř. s. *ex officio*, tzn. i když to stěžovatel nenamítl (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. II. ÚS 1416/07, ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, ze dne 11. 1. 2010, sp. zn. IV. ÚS 946/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2010, č. j. 7 As 61/2010 - 89).

[10] Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

[11] Podle § 20 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, přerušением běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.

[12] Podle § 30 písm. a) a § 31 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a o řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) účinného od 1. 7. 2017 činí promlčecí doba u předmětného přestupku 1 rok a počíná běžet dnem následujícím po jeho spáchání. Podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.

[13] Podle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění účinném do 25. 2. 2020 a ke dni rozhodnutí žalovaného, ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

[14] Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že si je vědom vývoje týkajícího se právní úpravy obsažené v § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, který nastal v důsledku derogačních nálezů Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS. 15/19, a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS. 4/20.

[15] Ústavní soud náleženem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS. 15/19, zrušil § 112 odst. 2 větu první zákona o odpovědnosti za přestupky. Konstatoval, že: „§ 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky příkazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přestupky dle zákona o odpovědnosti za přestupky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona. Úprava promlčení odpovědnosti za přestupek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž je napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož směřuje ke ústavně reprobovanému výsledku v podobě užítí pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu je § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. Ústavní soud souhlasí s městským soudem v tom, že není možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky.“

[16] Nálezem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS. 4/20, Ústavní soud následně zrušil i původní větu druhou § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky: „Dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí 'trestnosti' ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, ke porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užítí nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny. Nutno podotknout, že za této situace není v incidenčním případě (viz sub 3 až 7) možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 zákona

pokračování

o odpovědnosti za přestupky a lze vystačit s oporou jeho § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.“

[17] Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že „*důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí, řízení o kasační stížnosti nevyjímaje.*“ (bod 18 rozsudku NSS ze dne 2. 12. 2014, č. j. 6 Ads 80/2013 - 40).

[18] Mezi účastníky je nesporné, že stěžovatel se měl přestupku dopustit dne 25. 7. 2016. Během roční promlčecí doby dle § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, která dle § 31 odst. 1 téhož zákona počala běžet dne 26. 7. 2016, byl stěžovatel rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 2. 2. 2017 uznán vinným ze spáchání předmětného přestupku. Tím došlo k přerušení promlčecí doby podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky.

[19] Podle právní úpravy účinné ke dni spáchání přestupku a do dne 30. 6. 2017, tj. podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích, činila maximální lhůta k projednání přestupku 2 roky. Podle právní úpravy účinné ode dne 1. 7. 2017, tj. podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky zaniká odpovědnost za předmětný přestupek nejdéle za tři roky (nejde-li o přestupek, za nějž může být uložena pokuta vyšší než 100 000 Kč).

[20] Vzhledem k tomu, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, který stanovil, že ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku a uložení sankce se ode dne účinnosti tohoto zákona neuzijí, a ukládal postupovat podle toho zákona, bylo zrušeno výše uvedenými nálezy Ústavního soudu, a není již součástí právního řádu, je třeba na posuzovaný případ v souladu s § 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod použít pro stěžovatele příznivější právní úpravu. Pro stěžovatele je příznivější úprava zániku odpovědnosti za přestupek obsažená v § 20 odst. 3 zákona o přestupcích, účinného v době spáchání přestupku, neboť dle něj prekluzivní lhůta činí nejdéle dva roky, oproti právní úpravě obsažené v § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle které zaniká odpovědnost za předmětný přestupek nejpozději uplynutím tří let.

[21] Prekluzivní doba pro odpovědnost za přestupek podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích tak v posuzované věci uplynula dne 25. 7. 2018. Rozhodnutí žalovaného však bylo vydáno až dne 22. 11. 2018 a nabylo právní moci dne 29. 11. 2018, tj. po uplynutí této lhůty. Nejvyšší správní soud proto z důvodu prekluze odpovědnosti stěžovatele za spáchaný přestupek rozsudek krajského soudu a rozhodnutí správních orgánů zrušil.

[22] Za této situace je již nadbytečné zabývat se konkrétními kasačními námitkami. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud k otázce zveřejňování osobních údajů zástupce stěžovatele a stěžovatele samotného na síti internet uvádí, že veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku, což ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18. Proto platí, že jsou pravidelně při vyhlášení uvedeny na úřední desce (i elektronické) základní identifikační údaje jednotlivých účastníků včetně jejich zástupců, aby byl zachován požadavek na veřejnost soudního řízení. Je potřebné doplnit, že Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu navíc konstatoval, že zájem na veřejném vyhlášení rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od zveřejňování základních identifikačních údajů ustoupit. Nejvyšší správní soud navíc dodává, že obdobná argumentace byla v jiném řízení již předložena předsedovi Nejvyššího správního soudu (viz řízení ve věci sp. zn. 7 As 140/2019, ve kterém zastupoval účastníka řízení rovněž Mgr. Václav Voříšek), který ji vypořádal v přípisu ze dne 23. 7. 2019, č. j. S 120/2019–12.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil. Již v řízení o žalobě zde byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a krajský soud by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného než tato rozhodnutí zrušit. Proto povaha věci umožňuje, aby Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 písm. a), § 78 odst. 1 věty první, odst. 3 a 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[24] Za této situace je Nejvyšší správní soud povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Žalovaný ve věci úspěch neměl, náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. náhradu nákladů řízení proti žalovanému.

[25] Tyto náklady řízení jsou tvořeny částkou 8000 Kč za soudní poplatky (soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč a soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč) a náklady zastoupení. Stěžovatel byl v řízení před krajským soudem i v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem. Pro určení výše nákladů na zastoupení se užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Stěžovatelův zástupce učinil celkem čtyři úkony právní služby, kterými jsou převzetí věci, podání žaloby, repliky a kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Soud tedy přiznal stěžovateli odměnu za čtyři úkony právní služby ve výši 4 x 3100 Kč a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 4 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 13 600 Kč. Tato částka se zvyšuje o příslušnou sazbu daně z přidané hodnoty, neboť zástupce stěžovatele je plátcem této daně. Žalobce tak má nárok na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v částce celkem 24 456 Kč.

[26] Žalovaný je povinen náhradu nákladů řízení zaplatit stěžovateli k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška, advokáta, ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. listopadu 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu